

D • N
27/4 1958

Det segrande Israel

För fyrtio år sedan skrev David Ben-Gurion om hur han och hans kamrater kände det då de — tio år tidigare — kom till Palestina, till sitt heliga land. "Vi hade lämnat bakom oss böckerna och teorierna och kommit till Landet för att befria det med vårt arbete. Vi var ännu alla unga; drömmarnas dag var frisk i våra hjärtan. Vi var glada, fulla av hänförelse och fria från oro, som en karavan av resande som finner en skatt i oasen. Var och en av oss kände att han blivit född på nytt. Vi hade kommit från landsflykten till frälsningen, vår egen frälsning."

De drömmar som med dessa unga pionjärs arbete började närma sig verkligheten var vävda i ett brokigt mönster av urgamla traditioner och nya tankar. Den messianska tron på ett jordiskt lyckorike av fred och godhet fanns där, även om det religiösa inslaget hos många hade mist sin övertygande kraft. Västerländska idéer om framsteg genom teknik och kultur, om nationernas rätt till ett eget liv och om folkens rätt till egen styrelse ingick i väven. Gemensam var viljan att av det land som under århundraden i förskingringen förblivit hemlandet göra något som kunde ge trygghet åt de förföljda och tillika bli en förebild för mänskligheten. Med stoltare och ädlare syften har aldrig nybyggare brutit mark, byggt, ordnat och stridit.

Drömmen blev verklighet. För tio år sedan uppstod den fria staten Israel. Märkligare än detta är att denna nya stat i så mycket, i så väsentliga ting, motsvarat och motsvarar drömmarna. I en tid av ängslan och besvikelser har ett stort löfte uppfyllts. I den meningen har Israel segrat, och vi som tror på samma värden är lyckliga över dess seger.

Det öde land som invandrarerna längtade till har förvandlats. De förtorkade fälten har

bevattnats, skogar har planterats, öken har trängts tillbaka, rikedomar har vunnits ur mark och sten som förut inte givit något. Enbart under de tio åren av självständighet har produktionen mångdubblats och exporten fördubblats. Detta, i förening med hjälpen från judarna i Amerika och Västeuropa, har gjort en invandring utan motstycke möjlig. De förföljda som vunnit en tillflykt har mottagit andra förföljda och fattiga; det israeliska folket, 650 000 år 1948, har vuxit med mer än 900 000 judiska invandrare från Europa, Asien och Afrika. De nya grupperna, i allt utom sin tro — och ofta även i sin tro — olika de gamla, som varit i Palestina 20 eller 30 år, har skollats, civiliserats och assimilerats och, i regel, kommande från ett liv i elände, nått en anständig bärning och bildning.

Under denna febrila process av framsteg och förändring har folkstyrelse kunnat upprättas och bevaras. Styrelsen bygger på allmän rösträtt för alla, även den arabiska minoriteten, och frihet finns för partier, organisationer, tidningar, enskilda. På två avgörande punkter, där det är svårt att finna en lösning utan förödande konflikter, har kompromisser tryggt sammanhållningen i toleransens tecken.

Spänningen mellan de religiöst aktiva och den skeptiska eller rationalistiska majoriteten har kunnat hållas inom det ofarliga gräns genom ömsesidiga eftergifter. En långt driven kollektivisering har kombinerats med fri företagsamhet; den ekonomiska och sociala likstältheten har under detta system gått längre än kanske i något annat land.

Den materiella expansionen, statsbyggandet och de sociala reformerna har inte gjort den yttre effektiviteten till målet framför andra, har inte undergrävt den inriktning på andliga ting som blivit judarnas fäste under förtryckets och isoleringens tid. Musik, teater och litteratur är mer än i de flesta, kanske mer än i alla andra länder en sak för massorna, inte bara för en intellektuell elit. De snabba sociala förändringarna registreras av forskarna, inom naturvetenskapen står Israels universitetsmän vid sidan av de stora kulturländernas. Sionismens förkunnare skulle inte känna sig besvikna inför Israel av i dag.

Men detta Israel är nu, likt som då det kom till, omgivet av stater, större och mera folkrika, vilkas mål är att förstöra den judiska fristaden. Israels folk vill fred och försoning, samtidigt som det är beslutet att med alla offer värja det återvunna hemlandet. För alla västerländska folk framstår Israel som ett omistligt värde. Att hjälpa och bevara Israel är en plikt.